

DECIZII

DECIZIA NR. 994/2012/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 25 octombrie 2012

de instituire a unui mecanism de schimb de informații cu privire la acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe în domeniul energiei

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Consiliul European a solicitat statelor membre să informeze Comisia, începând cu 1 ianuarie 2012, cu privire la toate acordurile lor bilaterale noi și existente în domeniul energiei încheiate cu țări terțe. Comisia ar trebui să pună aceste informații la dispoziția tuturor celorlalte state membre într-o formă corespunzătoare, având în vedere necesitatea protecției informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.
- (2) Articolul 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TFUE) impune statelor membre să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii. Prin urmare, statele membre ar trebui să evite sau să elimine orice incompatibilitate dintre dreptul Uniunii și acordurile internaționale încheiate între statele membre și țări terțe.
- (3) Buna funcționare a pieței interne a energiei necesită ca energia importată în Uniune să fie pe deplin reglementată de normele de instituire a pieței interne a energiei. O piață internă a energiei care nu funcționează corespunzător plasează Uniunea într-o poziție vulnerabilă și dezavantajoasă în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu energie și subminează beneficiul său potențial pentru consumatorii europeni și pentru

industria europeană. Un grad ridicat de transparență cu privire la acordurile dintre statele membre și țările terțe în domeniul energiei ar permite Uniunii să adopte măsuri coordonate, în spirit de solidaritate, pentru a se asigura că aceste acorduri respectă dreptul Uniunii și asigură efectiv aprovizionarea cu energie. O astfel de transparență ar fi benefică, de asemenea, atât unei cooperări mai strânse în interiorul Uniunii în domeniul relațiilor externe în domeniul energiei, cât și obiectivelor politicii pe termen lung ale Uniunii în domeniul energiei, climei și securității aprovizionării cu energie.

- (4) Prin urmare, ar trebui instituit un nou mecanism de schimb de informații. Acesta ar trebui să vizeze numai acordurile interguvernamentale care au un impact asupra pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune, deoarece cele două aspecte sunt intrinsec legate. Responsabilitatea evaluării inițiale a impactului unui acord interguvernamental, sau al altui text la care trimite în mod explicit un acord interguvernamental, asupra pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune ar trebui să aparțină statelor membre; în caz de dubiu, statele membre ar trebui să consulte Comisia. În principiu, acordurile care nu mai sunt în vigoare sau care nu se mai aplică nu au impact asupra pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune și, prin urmare, ar trebui să nu fie vizate de acest mecanism de schimb de informații. Mecanismul de schimb de informații ar trebui să cuprindă în special toate acordurile interguvernamentale care au impact asupra furnizării de gaz, petrol sau energie electrică prin infrastructuri fixe sau care au impact asupra cantității de energie importate în Uniune.
- (5) Acordurile interguvernamentale care trebuie notificate în toate elementele lor către Comisie pe baza altor acte ale Uniunii ar trebui excluse din mecanismul de schimb de informații. Cu toate acestea, excepția ar trebui să nu se aplice acordurilor interguvernamentale cu țări terțe, care au un impact asupra dezvoltării și utilizării infrastructurilor de gaz și aprovizionării cu gaz și care trebuie comunicate Comisiei în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 994/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale ⁽³⁾. Astfel de acorduri ar trebui notificate în conformitate cu normele

⁽¹⁾ JO C 68, 6.3.2012, p. 65.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 13 septembrie 2012 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 4 octombrie 2012.

⁽³⁾ JO L 295, 12.11.2010, p. 1.

stabilite în prezenta decizie. Pentru a evita suprapunerile, o notificare transmisă în conformitate cu prezenta decizie ar trebui considerată ca îndeplinind obligația prevăzută la articolul 13 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 994/2010.

- (6) Acordurile interguvernamentale cu privire la aspecte care țin de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice ar trebui să nu intre în domeniul de aplicare al prezentei decizii.
- (7) Prezenta decizie nu creează obligații în ceea ce privește acordurile dintre entități comerciale. Cu toate acestea, prezenta decizie nu împiedică statele membre să comunice Comisiei, în mod voluntar, acordurile comerciale la care se face trimitere în mod expres în acordurile interguvernamentale. În plus, dat fiind faptul că acordurile comerciale ar putea include dispoziții de reglementare, operatorii comerciali care negociază acorduri comerciale cu operatori din țări terțe ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita îndrumări din partea Comisiei, pentru evitarea posibilelor conflicte cu dreptul Uniunii.
- (8) Statele membre ar trebui să îi transmită Comisiei toate acordurile interguvernamentale existente, indiferent dacă au intrat în vigoare sau sunt aplicate cu titlu provizoriu în sensul articolului 25 din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor, precum și toate noile acorduri interguvernamentale.
- (9) O mai mare transparență în ceea ce privește viitoarele acorduri interguvernamentale care vor fi negociate sau sunt în curs de negociere între statele membre și țările terțe în domeniul energiei ar putea avea o contribuție la coerență în abordările statelor membre față de astfel de acorduri, la conformitatea cu dreptul Uniunii și la securitatea aprovizionării cu energie în Uniune. Prin urmare, statele membre ar trebui să aibă opțiunea de a informa Comisia cu privire la negocierile referitoare la noi acorduri interguvernamentale sau modificări la acordurile interguvernamentale existente. În cazul în care statele membre aleg opțiunea menționată, Comisia ar trebui să fie informată periodic cu privire la evoluția negocierilor. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să invite Comisia să participe la negocieri în calitate de observator.

De asemenea, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea să participe în calitate de observator, la cerere, sub rezerva aprobării de către statul membru în cauză. Statele membre ar trebui să aibă totodată posibilitatea să solicite Comisiei să le acorde asistență în decursul negocierilor cu țările terțe. În acest caz, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea să ofere recomandări în ceea ce privește modalitatea de evitare a incompatibilității cu dreptul Uniunii și să atragă atenția asupra obiectivelor de politică ale Uniunii în domeniul energiei și asupra principiului solidarității între statele membre.

- (10) Comisia ar trebui să evalueze compatibilitatea acordurilor interguvernamentale existente cu dreptul Uniunii. În caz de incompatibilitate, statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a găsi o soluție potrivită în vederea eliminării incompatibilității identificate.

- (11) În vederea asigurării unei mai mari transparențe și pentru evitarea potențialelor conflicte cu dreptul Uniunii, statele membre ar trebui să aibă opțiunea de a informa Comisia cu privire la un nou acord interguvernamental cu o țară terță, înainte sau în timpul negocierilor cu privire la acesta. În cazul în care un stat membru care a negociat un acord interguvernamental a informat Comisia înainte de încheierea negocierilor în mod corespunzător și i-a transmis acesteia proiectul de acord interguvernamental, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a informa statul membru în cauză cu privire la avizul său privind compatibilitatea acordului negociat cu dreptul Uniunii. În conformitate cu articolul 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia are dreptul să declanșeze procedura de încălcare a dreptului Uniunii, în cazul în care consideră că un stat membru și-a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul TFUE.
- (12) Toate acordurile interguvernamentale în formă finală care au fost ratificate și fac obiectul prezentei decizii ar trebui transmise Comisiei pentru a permite tuturor celorlalte state membre să fie informate.
- (13) Comisia ar trebui să pună la dispoziția tuturor celorlalte state membre, în format electronic securizat, toate informațiile pe care le primește. Comisia ar trebui să respecte solicitările statelor membre de a trata informațiile care i-au fost transmise ca fiind confidențiale. Solicitățile de tratament confidențial nu ar trebui să limiteze însă accesul Comisiei la informațiile confidențiale, deoarece Comisia ar trebui să dispună de informații complete pentru propriile evaluări. Comisia ar trebui să fie responsabilă de garantarea aplicării clauzei de confidențialitate. Solicitățile de tratament confidențial ar trebui să nu aducă atingere dreptului de acces la documente, prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei ⁽¹⁾.
- (14) În cazul în care un stat membru consideră că un acord interguvernamental este confidențial, ar trebui să prezinte Comisiei un rezumat al acestuia în vederea partajării acestui rezumat cu celelalte state membre.
- (15) Un schimb permanent de informații cu privire la acordurile interguvernamentale la nivelul Uniunii este de natură să favorizeze dezvoltarea celor mai bune practici. Pe baza celor mai bune practici, Comisia, dacă este cazul, în colaborare cu Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) în ceea ce privește politicile externe ale Uniunii, ar trebui să elaboreze clauze standard opționale care să fie utilizate în acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe. Utilizarea unor astfel de clauze standard ar trebui să vizeze evitarea conflictelor dintre acordurile interguvernamentale și dreptul Uniunii, în special dreptul concurenței și normele pieței interne a energiei, precum și a conflictelor cu acordurile internaționale încheiate de Uniune. Utilizarea lor ar trebui să fie opțională, iar conținutul ar trebui să poată fi adaptat oricăror circumstanțe specifice.

⁽¹⁾ JO L 145, 31.5.2001, p. 43.

- (16) Dată fiind existența pieței interne a energiei și a obiectivelor politicii Uniunii în domeniul energiei, statele membre ar trebui să ia în considerare în mod corespunzător obiectivele respective în cursul negocierii acordurilor interguvernamentale în domeniul energiei care au impact asupra politicii Uniunii în domeniul energiei.
- (17) O mai bună cunoaștere reciprocă a acordurilor interguvernamentale existente și a celor noi ar trebui să permită o mai bună coordonare în materie de energie între statele membre și între statele membre și Comisie. O astfel de îmbunătățire a coordonării ar trebui să permită statelor membre să beneficieze pe deplin de pe urma ponderii politice și economice a Uniunii și să permită Comisiei să propună soluții la problemele identificate în domeniul acordurilor interguvernamentale.
- (18) Comisia ar trebui să faciliteze și să încurajeze coordonarea dintre statele membre în vederea consolidării rolului strategic global al Uniunii printr-o abordare coordonată puternică și eficientă față de țările producătoare, de tranzit și consumatoare.
- (19) Mecanismul pentru schimbul de informații, inclusiv evaluările care urmează să fie efectuate în statele membre în vederea punerii în aplicare a deciziei, nu aduce atingere aplicării normelor Uniunii privind încălzirile, ajutoarele de stat și concurența.
- (20) Comisia ar trebui să aprecieze dacă prezenta decizie este suficientă și eficientă pentru a asigura conformitatea acordurilor interguvernamentale cu dreptul Uniunii și un nivel înalt de coordonare între statele membre cu privire la acordurile interguvernamentale în domeniul energiei.
- (21) Deoarece obiectivul prezentei decizii, și anume schimbul de informații între statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale în domeniul energiei, nu poate fi realizat suficient de bine de statele membre, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, datorită efectelor prezentei decizii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Prezenta decizie instituie un mecanism pentru schimbul de informații dintre statele membre și Comisie cu privire la acordurile interguvernamentale în domeniul energiei, astfel cum sunt definite la articolul 2, în vederea optimizării funcționării pieței interne de energie.
- (2) Prezenta decizie nu se aplică acordurilor interguvernamentale care, în ansamblul lor, fac obiectul altor proceduri de notificare specifice reglementate de dreptul Uniunii.

Prin derogare de la primul paragraf, prezenta decizie se aplică acordurilor interguvernamentale care urmează să fie comu-

nicate Comisiei în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 994/2010.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

1. „acord interguvernamental” înseamnă orice acord obligatoriu din punct de vedere juridic, încheiat între unul sau mai multe state membre și una sau mai multe țări terțe, care are impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune; cu toate acestea, în cazul în care un astfel de acord obligatoriu din punct de vedere juridic vizează și alte chestiuni, numai acele dispozițiile referitoare la energie, inclusiv dispozițiile generale care se aplică acestor dispoziții referitoare la energie, constituie un „acord interguvernamental”;
2. „acord interguvernamental existent” înseamnă acordul interguvernamental care a intrat în vigoare sau se aplică cu titlu provizoriu înainte de data intrării în vigoare a prezentei decizii.

Articolul 3

Schimbul de informații între statele membre și Comisie

(1) Până la 17 februarie 2013, statele membre transmit Comisiei toate acordurile interguvernamentale existente, inclusiv anexele și modificările aduse acestora. În cazul în care acordurile interguvernamentale respective se referă în mod explicit la alte texte, statele membre transmit de asemenea Comisiei textele respective în măsura în care acestea conțin elemente care au impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie în Uniune. Cu toate acestea, obligația menționată nu se aplică cu privire la acordurile încheiate între entități comerciale.

Acordurile interguvernamentale existente care au fost deja comunicate Comisiei în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 994/2010 la data intrării în vigoare a prezentei decizii se consideră a fi fost comunicate în sensul prezentului alineat, dacă comunicarea respectă cerințele de la primul paragraf din prezentul alineat. Până la 17 februarie 2013, statele membre informează Comisia dacă vreo parte a unor astfel de acorduri interguvernamentale urmează a fi considerată confidențială și dacă informațiile furnizate pot fi comunicate altor state membre.

În cazul în care, în temeiul prezentului alineat, un stat membru transmite Comisiei acorduri interguvernamentale existente care intră în domeniul de aplicare al articolului 13 alineatul (6) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 994/2010, se consideră că acesta și-a îndeplinit obligația de comunicare prevăzută la articolul menționat.

(2) În cazul în care, după prima sa evaluare, Comisia are rezerve legate de compatibilitatea cu dreptul Uniunii a acordurilor care i-au fost transmise în temeiul alineatului (1), în special cu dreptul Uniunii în materie de concurență și cu legislația privind piața internă a energiei, Comisia informează statele membre în cauză în mod corespunzător în termen de 9 luni de la comunicarea acordurilor respective.

(3) Înaintea sau în timpul negocierilor cu o țară terță cu privire la un acord interguvernamental sau la o modificare a unui acord interguvernamental existent, un stat membru poate informa în scris Comisia cu privire la obiectivele negocierilor și la dispozițiile care urmează să fie abordate în cursul negocierilor și poate comunica Comisiei orice alte informații relevante. În cazul în care statul membru transmite o astfel de notificare cu privire la negocieri, statul membru în cauză informează periodic Comisia cu privire la evoluția negocierilor.

Statul membru în cauză indică Comisiei dacă informațiile transmise în temeiul primului paragraf pot fi partajate cu toate celelalte state membre. În cazul în care statul membru în cauză a indicat că informațiile pot fi partajate, Comisia pune la dispoziția tuturor statelor membre informațiile primite în format electronic securizat, cu excepția părților confidențiale identificate în conformitate cu articolul 4.

(4) În cazul în care statul membru transmite o notificare cu privire la negocieri în temeiul alineatului (3), Comisia îi poate oferi acestuia asistență cu privire la modul în care poate evita o incompatibilitate între acordul interguvernamental sau modificarea la acordul interguvernamental existent și dreptul Uniunii.

(5) La ratificarea unui acord interguvernamental sau a unei modificări a unui acord interguvernamental, statul membru în cauză transmite Comisiei acordul interguvernamental sau modificarea, inclusiv orice anexă la acord sau modificare.

În cazul în care acordul interguvernamental sau modificarea la acordul interguvernamental se referă în mod explicit la alte texte, statele membre prezintă de asemenea textele respective în măsura în care acestea conțin elemente care au impact asupra funcționării pieței interne a energiei sau asupra securității aprovizionării cu energie electrică în cadrul Uniunii. Cu toate acestea, obligația menționată nu se aplică cu privire la acordurile încheiate între entități comerciale.

(6) Fără a aduce atingere alineatului (7) de la prezentul articol și articolului 4, Comisia pune documentele care i-au fost transmise în temeiul alineatelor (1) și (5) la dispoziția tuturor celorlalte state membre, în format electronic securizat.

(7) Cu toate acestea, în cazul în care un stat membru solicită Comisiei, în conformitate cu articolul 4, să nu pună un acord interguvernamental existent, o modificare la un acord interguvernamental existent sau un nou acord interguvernamental la dispoziția altor state membre, acesta furnizează un rezumat al informațiilor transmise. Un astfel de rezumat cuprinde cel puțin următoarele informații cu privire la acordul sau modificarea în cauză:

- (a) obiectul;
- (b) obiectivul și domeniul de aplicare;
- (c) durata;
- (d) părțile contractante;
- (e) informații cu privire la elementele sale principale.

Comisia pune rezumatul la dispoziția tuturor celorlalte state membre, în format electronic.

Articolul 4

Confidențialitate

(1) Dacă se furnizează informații Comisiei în conformitate cu articolul 3 alineatele (1)-(6), un stat membru poate indica dacă vreo parte a informațiilor, fie ele comerciale sau alte informații a căror divulgare ar putea afecta activitățile părților implicate, urmează să fie considerate confidențiale și dacă informațiile furnizate pot fi comunicate altor state membre. Comisia respectă indicațiile respective.

(2) Solicitățile de tratament confidențial în temeiul prezentului articol nu limitează accesul Comisiei la informațiile confidențiale. Comisia se asigură că accesul la informațiile confidențiale este strict limitat la serviciile Comisiei pentru care este absolut necesar să dispună de aceste informații.

Articolul 5

Asistență din partea Comisiei

În cazul în care un stat membru transmite Comisiei notificarea cu privire la negocieri în conformitate cu articolul 3 alineatul (3), statul membru respectiv poate solicita asistența Comisiei în cadrul negocierilor în cauză.

La solicitarea statului membru în cauză sau la cererea Comisiei și cu aprobarea scrisă a statului membru în cauză, Comisia poate participa la negocieri în calitate de observator.

În cazul în care Comisia participă la negocieri în calitate de observator, aceasta poate oferi statului membru în cauză asistență privind modul în care poate evita o incompatibilitate între acordul interguvernamental sau modificarea în curs de negociere și dreptul Uniunii.

Articolul 6

Evaluarea compatibilității

(1) În cazul în care un stat membru negociază un acord interguvernamental sau o modificare la un acord interguvernamental existent și, pe baza propriei evaluări, nu a putut ajunge la o concluzie fermă privind compatibilitatea acordului interguvernamental sau a modificării în curs de negociere cu dreptul Uniunii, acesta informează Comisia cu privire la situația menționată înainte de încheierea negocierilor și îi transmite proiectul de acord sau de modificare împreună cu anexele eventuale.

(2) Comisia, în termen de patru săptămâni de la data primirii proiectului de acord sau de modificare, inclusiv a anexelor la acestea, informează statul membru în cauză cu privire la orice îndoială legată de compatibilitatea proiectului de acord sau a modificării cu dreptul Uniunii. În lipsa unui răspuns din partea Comisiei în termenul indicat, se consideră că Comisia nu a avut îndoieli.

(3) În cazul în care Comisia informează statul membru în cauză în temeiul alineatului (2) că are îndoieli, aceasta informează statul membru în cauză cu privire la avizul său privind compatibilitatea proiectului de acord sau de modificare în cauză cu dreptul Uniunii în termen de 10 săptămâni de la data de primire menționată la alineatul (2) (perioada de examinare). În acord cu statul membru în cauză, perioada de

examinare poate fi prelungită. În lipsa unui aviz al Comisiei în cursul perioadei de examinare, se consideră că Comisia nu a ridicat vreo obiecție.

(4) Termenele prevăzute la alineatele (2) și (3) se scurtează în acord cu Comisia, dacă situația o impune.

Articolul 7

Coordonarea între statele membre

Comisia facilitează și încurajează coordonarea între statele membre cu scopul de a:

- (a) analiza evoluțiile în ceea ce privește acordurile interguvernamentale și de a asigura consecvența și coerența în cadrul relațiilor externe ale Uniunii în domeniul energiei cu țările producătoare, de tranzit și consumatoare;
- (b) identifica problemele comune legate de acordurile interguvernamentale și de a examina măsuri adecvate pentru soluționarea acestor probleme și, dacă este cazul, de a propune soluții;
- (c) elabora, pe baza celor mai bune practici și în consultare cu statele membre, clauze standard opționale care, dacă se aplică, ar îmbunătăți în mod semnificativ conformitatea viitoarelor acorduri interguvernamentale cu dreptul Uniunii;
- (d) sprijini, dacă este cazul, dezvoltarea acordurilor interguvernamentale multilaterale, care implică mai multe state membre sau Uniunea în ansamblu.

Articolul 8

Rapoarte și revizuire

(1) Până la 1 ianuarie 2016, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentei decizii.

(2) Raportul evaluează, în special, măsura în care prezenta decizie promovează conformitatea acordurilor interguvernamentale cu dreptul Uniunii și un nivel înalt de coordonare între statele membre cu privire la acordurile interguvernamentale. Raportul evaluează, de asemenea, impactul pe care prezenta decizie îl are asupra negocierilor statelor membre cu țările terțe și dacă domeniul de aplicare al prezentei decizii și procedurile pe care le prevede sunt adecvate.

(3) După prezentarea primului raport prevăzut la alineatul (1) din prezentul articol, Comisia raportează Parlamentului European și Consiliului la fiecare trei ani cu privire la informațiile primite în temeiul articolului 3, ținând seama de dispozițiile privind confidențialitatea din prezenta decizie.

Articolul 9

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 10

Destinatari

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 25 octombrie 2012.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

A. D. MAVROYIANNIS